

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-granskning

Granskningsdatum: **180507-08**

ÖNH
Klinik

Centralsjukhuset Kristianstad
Ort

Lotta Hessén Söderman och Marie Ryding
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Centralsjukhuset Kristianstad (CSK) ingår i Skånevård Kryh (Kristianstad, Ystad och Hässleholm) som är en av fyra hälso- och sjukvårdsförvaltningar i region Skåne. CSK har ett upptagningsområde på cirka 170 000 invånare.

Tills nyligen var ÖNH-kliniken i Kristianstad och Ystad gemensam men är nu två separata kliniker. (SPURgranskningen avser endast ÖNH CSK.) ÖNH är akutsjukhus och ÖNH har jour/beredskap dygnet runt.

Verksamheten hanterar alla diagnoser som brukar skötas på länssjukhus medan tumörkirurgi, skallbasverksamhet, CI, svårare traumafall samt viss foniatri och audiologi remitteras till Skånes Universitetssjukhus. Verksamheten är av allsidig karaktär med stor volym av tonsill och adenoidoperationer som sker som regionalt uppdrag (patienter från övriga Skåne). Vid kliniken bedrivs också en OSAS-verksamhet med utredning på såväl barn som vuxna och CPAP-utprovning.

Verksamheten sköts numera huvudsakligen av sjuksköterskor. Allergitester sker vid barn- och medicinkliniken och tryckmätningar i esophagus på avd. för klinisk fysiologi. Flexibel bronchoscopi sker vid scopienhet där ÖNH har en skopitid för flexibel bronkoskopi per vecka. I samband med randning på kirklin finns möjlighet att lära gastroscopi. På mott omhändertags drygt 12000 patienter dagtid inkl jourfall samt mer än 1100 på jourtid. Antal dagkir op på COP är 566 och slutenvårdsop 387. Ca 15 polikliniska hudop utförs på mott per vecka. Kliniken delar avd med gyn och kirurgi och disponerar 4-6 vårdplatser. Ingen av sjuksköterskorna på avd har genomgått särskild ÖNH-utbildning. Barn vårdas på barnavdelning. Pedagogiska hörselvården ligger under annan förvaltning. VC är chef även för logopedi och audiologisk enhet.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

B Läkarestaben:

Vid kliniken finns 11 specialister varav 8 går bakjour. Ingen disputerad, en är doktorandanmäld. Tre arbetar heltid, övriga arbetar 55-90% och en 20% (övr tid tjug i Ystad) totalt motsvarande drygt 8 heltidstjänster. Alla har profilmråden.

Specialistkompetent foniatrer finns. Audiologi- och vestibularisintresserad specialist finns, är dock ej specialist i audiologi. För närvarande finns 5 ST-läkare varav en

blir klar i september och en sedan sju månader vikarierande underläkare som tjänstgör under ST-liknande förhållanden inkl utbildningsprogram och handledare. Samtliga handledare är specialistkompetenta och har genomgått handledarutbildning. Specialistkompetent ST-studierektor, ny tillsatt sedan 6 mån, har genomgått handledarutbildning. Antal specialister är tillräckligt för att tillgodose ST-handledning och utbildning. Nyligen uppdaterade dokument för ST-utbildning finns inkl ST-kontrakt eller utbildningsplan, handledning och uppdragsbeskrivning för studierektor. VC sedan 1 1/2 år, sjuksköterska med lång chefserfarenhet, är ST-läkarnas närmaste chef. MLA sitter i ledningsgruppen. "Husjour" finns och har oftast bakjournskompetens. Denne är resursperson för underläkare på mott och op. Husjouren används också till arbetsuppgifter som internkonsult och avdelningsöverläkare. Remissbedömningsgrupp har tillsatts för att öka bedömningskvaliteten.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

C Lokaler och utrustning

Utmärkta, väl planerade och bra utrustade lokaler som är mycket väl samlade, inklusive närhet till akutmottagning, dagkirurgi, centraloperation, IVA, käkkirurgi, hörselutredning och vårdavdelningar. ST-läkarna delar rum men har egna datorer. Kliniken tillhandahåller bärbar dator som kan utnyttjas exvis för att skriva vetenskapligt arbete. Jourrum finns och det har adekvat utrustning. Kliniken disponerar en op-sal 4 dagar i veckan, vilket är en neddragning med 50% senaste året pga operationssköterskebrist.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

En bra struktur för formell planering av ST föreligger och en nyttillträdd intresserad, engagerad studierektor finns med avsatt tid i schemat för sitt uppdrag. Individuella och uppdaterade utbildningsprogram helt i enlighet med målbeskrivningen finns. Handledarsamtal dokumenteras av ST-läkarna men i begränsad omfattning. Utvecklingssamtal med verksamhetschefen hålls årligen. Dokumenterad plan för sidotjänstgöring saknas. Kontakt mellan HL på hemmaklinik och sidotjgklinik saknas. Underläkarna kan arbeta på likvärdiga villkor med övriga medarbetare oavsett kön, etnicitet eller trosuppfattning. Jourtjänstgöringen är måttligt betungande. Dag efter jour har ST-läkaren jourkomp på eftermiddagen. Tjänstgöring förutsätter kompletterande tjänstgöring vid universitetsklinik, vilket inplaneras 9 - 12 månader. Vid kliniken finns en ambition att bedriva fyrhänt kirurgi men detta lyckas inte alltid. Tjänstgöringsschema läggs huvudsakligen av en sekreterare och opplanering av två sjuksköterskor.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

EHandledning och uppföljning

Tid för handledarsamtal finns under eftermiddagar som schemaläggs KOG(kompetensutvecklingsgrupper) där även andra möten kan planeras in (ex tumörgruppen eller otokirurgigruppen). Mall finns för handledarsamtal. Sit-in har ej använts. DOPS men har endast använts vid enstaka tillfälle. Specialistkollegium genomförs 1-2ggr årligen. Samtliga ST-läkare bedöms varje gång. Utbildningsklimatet och det informella lärandet är bra med genomgående hjälpsamma kollegor och gott stöd från övrig personal vid kliniken.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

ST-läkarna har två tim studietid avsatt inför den regionala ST-utbildningen, totalt 40 dagar per 5 år enl VGmodellen. HSC(Home Study Course) ligger för närvarande nere men de äldre ST-läkarna har deltagit. ÖNH-föreningens web-utbildning används ofta av ST-läkarna och tid är avsatt för detta. Vid kliniken hålls möte en timme per vecka; varannan gång allmänt läkarmöte och varannan gång inbjudna externa föreläsare. Två dagar i veckan hålls möten efter morgonrapporten (15- 30) min som samliga läkare turas om att ansvara för. Goda möjligheter för extern utbildning finns med positiv inställning till ledighet för kurser och möten. Bibliotekarie finns som regelbundenhet kommer till kliniken för assistans och hjälp med strategier vid litteratursökning. Litet bibliotek finns på kliniken men litteraturhämtning sker mestadels på nätet.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

En ST-läkare håller på med vetenskapligt arbete med handledning från ÖNH-kliniken i Lund. Landstinget erbjuder bra formell utbildning i vetenskapsmetodik på 7.5 p och totalt avsätts 10 v för vetenskapliga projektet och 5 v för kvalitetsarbetet. Ingen vetenskaplig produktion har utgått från kliniken de senaste två åren. Journal club finns ej.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Bra utbildningsprogram finns i landstingets regi. Extern uppskattad ledarskapskurs finns. Underläkare håller i morgonmöte och leder rond på vårdavdelning. ST-läkarna undervisar randande ST-läkare, AT-läkare och läkarstudenter. Ett par av ST-läkarna har egna ansvarsområden. Systematisk undervisning av övriga personalgrupper sker ej från ST-läkarnas sida. Det finns ingen regelmässig bedömning eller utvärdering av ST-läkarnas ledarskap förutom specialistkollegium.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

Styrkor

- Det finns relativt stort antal specialister med adekvat kompetens i förhållande till antalet ST-läkare.
- Utbildningsklimatet är gott och styrande dokument är bra och används.
- Lång strukturerad randning på olika sektioner på universitetsklinik
- Engagerad positiv studierektor
- Närvarande, lyssnande chef som är uppskattad i läkargruppen
- Högt i tak
- Väldigt god stämning på kliniken och kollegialt tänkande i STgruppen
- Positiv inställning från klinikledningen till extern utbildning
- Bra med endokrinkirurgi vid kirrandning för träning av halskirurgi.
- Adekvata samlade lokaler
- Erfarna ST-läkare skolas in att vara husjour
- STtrappa (nyare ST-läkare har färre pat på mott)
- ST-läkarna fungerar som handledare till randande allmänläkare

Svagheter

- Husjouren upplever sig ofta som överbelastad och detta riskerar att påverka stödet till ST-läkarna.
- Otillräckligt med "fyrhänt" kirurgi.
- För lite kirurgisk träning.
- Bristande struktur på teoretisk utbildning.
- Ingen Journal club.
- Kliniken saknar disputerad läkare.

- "Inskrivningsläkar"-systemet har dåligt utbildningsvärde.
- För lite konstruktiv feed-back.
- Intressekonflikt vid fyrhänt kirurgi mellan STläk och yngre specialister.
- Produktionskravet på mottagningen hämmar möjligheter till fyrhänt kirurgi.

Förbättringspotential

- Se över husjourens arbetsuppgifter.
- Operationsgenomgång med läkargruppen för att optimera möjligheter till fyrhänt kirurgi.
- Att ST-gruppen backar upp varann för att kunna vara med på halvakuta op (traumafall mm).
- Kritisk granskning av artiklar bör stimuleras. Inför journal club och konsekvent deltagande i webutbildning även av specialister för att främja diskussion.
- Mer lästid.
- ST-läkare och STstudierektor i ledningsgruppen för bättre bevakning av ST-intressen
- Sit-ins 1 ggr per termin och använda DOPS och miniCex.
- Ta bort inskrivningsdoktor och inför inskrivningstider på mott för PAL.